

door de werkgemeenschap, noch door „De Vlam“ genoemd. Een eigen taak, het formen van de Derde Macht uit zich zelf, wordt hem niet toebedeeld. Een nieuwe Europese staat is het ideaal. Maar wij kunnen niet verleren: de staat verdrukt, de wet is logen. En wat de nieuwlichters in hun beschouwing over het verleden en ook voor de toekomst volkomen negeren, dat stellen wij op de voorgrond. Er zal geen werkelijke vrede en geen werkelijke vrijheid zijn, wanneer niet de arbeidersklasse zelf tot Derde Macht rijpt. Wanneer zij niet elk streven naar het vormen van imperiums afwijst, elke staat bestrijdt, elke politieke groepering of partij, die de macht wil veroveren, bekampt. De derde, macht, de macht van de internationale arbeidersklasse, groeiende van uit de bedrijven en gedragen door het beginsel van de klassenstrijd, kan ons alleen bevrijden uit deze hel van dwingelandij, oorlog en uitbuiting. Maar dan moeten de gevaren van deze sirenenzang goed worden begrepen.

St....

Palestina is thans het land dat in het midden der belangstelling staat. Geen dag- of weekblad of het brengt artikelen, photographiën, inlichtingen, overzichten en meningen. Waarover men echter niets hoort, behalve een schimpscheut nu en dan, dat is over de kibboetsim, de communistische nederzettingen, die in de loop van de laatste tijd daar zijn ontstaan.

Het is voorzeker een grote verdienste van de schrijver Arthur Koestler dat hij in zijn boek „Dieven in de Nacht“ een volledige beschrijving heeft gegeven van het ontstaan, de organisatie en de onderlinge verhouding van de leden der communes. Hij geeft ons een aanschouwelijk beeld van het leven der bewoners en de verhoudingen, waarin ze tot elkaar staan. Met grote nauwgezetheid, slaat hij de regeling der productie en distributie gade en laat ons zien hoe de tijdsduur der arbeid de grondslag der boekhouding vormt. Er is geen staat of iets, wat daarmee gelijk gesteld kan worden, er zijn slechts regelende functies en iedere functionaris kan elk ogenblik van zijn post ontheven worden en vervangen. Zo lezen wij, dat één der leden de ene dag schoenlapper is en de volgende de belangrijke post heeft van inkoper voor de commune, van wekelijkse discussies, waar allen aan deelnemen en waarbij in ieder opzicht het wel en wee der commune hun eigen wel en wee blijkt te zijn. Met andere woorden, hier is democratie. Men zou nu zeggen, dat alle democraten van professie het hart zou moeten overlopen van sympathie voor deze stichtingen en vooral onze progressieve Pers. Men zou dit zo denken, maar wij vinden het echter vanzelfsprekend, dat er in geen enkele pers met een woord over wordt gerept. De democraten zijn als de dood voor de democratie. Werkelijke democratie eist namelijk bepaalde voorwaarden. Zij stelt voorop, gelijkheid voor de producenten en geen enkele bevoorrechtiging. Niet de massa dienstbaar aan het leiderschap, maar de leiders in dienst van de massa.

ZOMERCONFERENTIE

Het is niet mogelijk reeds voor dit nummer beschouwingen te geven over de op Zaterdag en Zondag 5 en 6 Juni te Rotterdam gehouden conferentie van de Communistenbond „Spartacus“. In de komende nummers zal er naar worden gestreefd geleidelijk aan de discussiepunten onder de loupe te nemen, naar aanleiding van het behandelde onderwerp: De werkwijze van de voorhoede in de ogenblikkelijke situatie, in het bijzonder ten aanzien van de revolutionaire strijdorganisaties van de klasse en de moeilijkheden daaraan verbonden.

Aan de discussie werd, naast de afgevaardigden, ook intensief deel genomen door de gasten. Dit bracht met zich mede, dat vrij veel opvattingen naar voren werden gebracht, vooral over de kwestie hoe door revolutionaire arbeiders nu dient te worden opgetreden, met betrekking tot de O.V.B. Zoals gezegd, hopen wij in volgende artikelen daarop nog terug te komen.

De besloten Zaterdagavondzitting was gewijd aan de inwendige organisatie van Spartacus, in het bijzonder aan de verbetering van de samenwerking van de

Daar geloven de democraten echter niet aan. Volgens hen heeft de (domme) massa, leiders nodig, leiders dan in de betekenis, die zij eraan geven. Wat goed voor hen is daarover kan de massa zelf niet oordelen. Zo zullen zij (de leiders) bepalen, wat goed en noodzakelijk voor de geleiden is. Dat het dan gedaan is met alle democratie hebben zij waarschijnlijk in hun eigenwaan niet eens door. Maar zie, daar ontstaat iets, wat de redenering van de onmondigheid der massa weerlegt, de communes in Palestina. St.... niet over spreken!

Spartacusvrienden naar Overveen

Een aantal Spartacus-vrienden hebben het plan naar voren gebracht om Zondag 20 Juni een zomerdagje naar Overveen te organiseren. Wij hebben dit initiatief gaarne aanvaard en nodigen bij deze al onze vrienden uit daaraan deel te nemen. Vrouwen, mannen en kinderen, allen zijn welkom. De deelnemers zelf zorgen voor brood. Onzerzijds trachten wij te regelen, dat er voor koffie en thee wordt gezorgd; dit mede om de kosten voor de deelnemers zo laag mogelijk te houden. Wel is het gewenst, dat ieder er voor zorgt een kopje of beker bij zich te hebben, niet desgewenst wat suiker. De reiskosten bedragen voor volwassenen f 1.25 per persoon. Dat is dus voor een uitgaansdag buitengewoon laag. Wij hopen dus dat veel kameraden zullen deelnemen en dat zij, ook met moeder de vrouw en het gehele gezin, Zondagmorgen 20 Juni om uiterlijk tien minuten over tien op het stationsplein te Amsterdam aanwezig zullen zijn. Dat geldt voor de Amsterdammers. Maar ook de makkers uit de Zaan, Velsen en Haarlem zijn natuurlijk welkom. Voor hen die per fiets gaan of de reis niet vanuit Amsterdam medemaken, zij nog medegedeeld, dat we om ruim kwart voor elf in Overveen aankomen. In verband met de hele organisatie achten wij het beter die dag niet veel te lopen. Na tien minuten hebben we een heerlijke plaats bereikt, die ons en ook de kinderen volop de gelegenheid tot ontspanning zal geven. Om zes uur vertrekken we weer, zodat de Amsterdammers er op kunnen rekenen ongeveer half zeven 's avonds weer terug te zijn.

Aan wat afwisselend vermaak wordt gedacht. Wij nemen deze dag met elkaar als een voorproefje op de vacantiweek. Zorgt dus present te zijn.

De Werkgroep Zomerwerk

verschillende werkgroepen en de kernen. De positie van de krant werd besproken, waarbij kwam vast te staan dat er grote aandacht zal moeten worden besteed aan de vergroting van het lezersaantal. Ook het werk van de werkgroep den Haag „Spartacus op de Vesuvius“ dient overal in het land energiek te worden ondersteund. Wij rekenen er nu op, dat alle agenten aan de verzoeken van de werkgroep den Haag direct uitvoering zullen geven. Allereerst, voor zover dat nog niet gebeurde, adressen op geven. Verder alle krachten inzetten dat de enveloppen van de weeklezers worden opgehaald.

Jammer was, dat de deelname geringer was dan de vorige keer, blijkbaar in verband met de grotere reiskosten voor velen. Toch hebben wij de overtuiging, dat er bij sommigen wel wat aan activiteit ontbroken heeft. Anders waren toch ongetwijfeld meerderen aanwezig geweest.

Intussen, deze conferentie mag als geheel gezien, als geslaagd worden beschouwd. Nu wordt, wat betreft de algemene samenkomsten, de aandacht gevraagd voor het Zomerkamp en de verschillende plaatselijke- en streekvergaderingen, die in voorbereiding zijn.

Vacantiweek 1948

Reeds is het midden Juni. Nog slechts acht weken scheiden ons van onze vacantiweek in Putten. Immers, zij wordt gehouden van 7 tot 14 Augustus. Op het ogenblik wordt door de werkgroep Vacantiwerk aan het programma gearbeid. Daarvoor bestaan goede plannen. Natuurlijk wordt aandacht besteed aan het ontwikkelingswerk en zullen er ook discussies worden gehouden. Maar daarnaast zal alle aandacht worden besteed aan wandelingen in de prachtige omgeving. Dan hebben we de avonden. Er wordt op gerekend, dat de kameraden uit het land daarbij op allerlei terrein hun medewerking verlenen om goede programma's te verkrijgen. Ook de werkgroep houdt zich daarmee bezig en heeft aardige plannen. Wil alles echter goed slagen, dan is het nodig dat de verschillende deelnemers en medewerkers aan de werkgroep meedelen, wat zij willen doen. Voor de deelnemers als geheel blijft dan echter alles een verrassing. Afgesproken?

Nog zijn er wat plaatsen open. Binnen veertien dagen delen wij opnieuw mee hoe het in dat opzicht gesteld is. Wie zich dus nog wil opgeven en wie aan de programma's wil meewerken richt zich tot de werkgroep. Adres hieronder. Zoals reeds meermalen werd gepubliceerd, de deelnemersprijs is voor volwassenen f 25.—, alles inbegrepen. Voor kinderen tot 10 jaar f 12.50. Er moet per maand een bedrag worden vooruit betaald en 1 Augustus moet op deze manier f 15.— zijn gestort. De rest kan op de eerste vacantiweek worden betaald.

Voor de Werkgroep Zomerwerk
KEES VAN DER KUIL
1e Oosterparkstraat 127 II
Amsterdam Oost.

19 JUNI 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 25

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

VERKIEZINGSTIJD

Opnieuw is de tijd aangebroken, dat alle Nederlanders zich met politiek gaan bemoeien. We mogen kiezen, we mogen kleur bekennen, rode vlaggetjes uithangen en wat dies meer zij. Onze brievenbusen worden volgestopt met allerlei pamfletjes, van alle mogelijke partijen, die meneer die of die aanbevelen, omdat hij het toch zo goed met ons meent.

De Partij van de Arbeid heeft de rode vlag weer eens van haar rommelzolder gehaald. Hij is wel wat verbleekt, maar wat doet dat er toe? Hij kan nog best een verkiezinkje mee. „Wij hebben de rode vaan altijd in ere gehouden“ lezen we in één van haar pamfletjes. Zoals ze zelf schrijft, is voor haar de rode vaan de vlag, die de lading dekt. Zie ze eens ijveren voor verhoogde ouderdomspensioenen, nu, vlak voor de verkiezingen. Niet alleen de Partij van de Arbeid, alle partijen willen nog even gauw een goede beurt maken bij de arbeiders. De C.P. komt met een rijtje beloften om van te watertanden. Arbeiderswoningbouw, demobilisatie van het leger in Indonesië, lage prijzen, hoge lonen.

De Katholieken zullen het belang van het gezin verzorgen. De anti-revolutionairen zullen er voor waken, dat het wetboek in ere gehouden wordt.

Bij iedere verkiezing bemerken we hetzelfde. Mooie beloften, schone woorden, maar de verwerkelijking van al dat moois laat op zich wachten. Zo gebeurt het dat meer en meer mensen zich later bedrogen en teleurgesteld voelen. Men stemt dan bij de volgende verkiezingen niet meer op dezelfde partij, probeert het met een andere, en... komt weer bedrogen uit. Hoe komt dat? Zouden al die kandidaten en zij die ze naar voren schuiven, dan bewuste bedriegers zijn, die het alleen om het goede baantje begonnen is? Deze redenering, die nogal eens gehoord wordt, is te oppervlakkig. De zaak is wel wat meer gecompliceerd.

Meer nog dan vóór de oorlog het geval was, is de politiek in Nederland afhankelijk van de grote kapitaalsmachten, die in de wereldpolitiek een rol spelen. De politiek, zoals Nederland die in de toekomst te voeren heeft, is reeds tevoren

vastgelegd op de verschillende conferenties der grote mogendheden. Het feit dat Nederland tot de Marshalllanden behoort, bepaalt de politieke richting van de regering. Op de Vijfmogendheden-conferentie te Londen werd in werkelijkheid besloten tot militaire en economische aansluiting bij de Verenigde Staten. Een aansluiting, die in de huidige situatie een afhankelijkheid van de Amerikaanse kapitaalsmonopolies inhoudt. Op de conferenties der machten wordt beslist over het lot van de miljoenen werkende mensen, die de aarde bevolken. Enkele machten beheersen het leven van allen. Om het waan-idee, dat we in een democratische wereld leven, te voeden, wordt formeel nog aan tradities van eens veroverde burgerlijke vrijheden vastgehouden. De traditie, om zich in vakverenigingen te organiseren, is er zo een, en de traditie, waar we ons in dit artikel mee bezig zullen houden, de Kamerverkiezingen. „Het volk krijgt de regering, die het verdient“, heet het dan. Maar ondanks dat het volk vrij mag kiezen uit de lijsten van kandidaten, die het wordt voorgesteld, krijgt het de regering, die de kapitaalsbelangen der bezittende klasse waarneemt. Krijgt het de regering, die, we zeiden het reeds, zich houdt aan de politiek, die door de groten op de conferenties is voorgeschreven.

Voor Nederland is dit een politiek, die tegen Rusland gericht is en, die de „arbeidsvrede“ verzekert. Een politiek, die de Amerikaanse geldschietters verzekert, dat hun kapitalen goed belegd zijn en, dat zij bij de komende oorlog op haar „beschermelingen“ rekenen kunnen.

Daaruit is ook de anti-communistische

hetze van de laatste tijd te verklaren. Wetten worden terzijde geschoven, als daarmede bereikt kan worden, dat de Rusland-invloed (belichaamd in de C.P.), de kop wordt ingedrukt.

Echter, meer nog dan Rusland, wordt de strijd der arbeiders gevreesd. Onder het mom van strijd tegen het communisme, waarmee met Communisme Rusland wordt aangeduid, drukt men tegelijk ieder stukje zelfstandige klassenstrijd dood. De gelegenheid wordt nu aangegrepen, om z.g. als bescherming tegen de Stalinisti-

sche staatsgreep, machtsorganen te scheppen, die onmiddellijk ter beschikking staan, om op strijdende arbeiders te rosen. We doelen hier op de Vrijwillige Hulppolitie. De oprichting hiervan kunnen we beschouwen, als één van de klassedaden van de bourgeoisie, gericht tegen de arbeiders. Typisch is, dat de Amsterdamse commandant, de voormalige A.J.C.-leider Henk van Laar is. Zoals vaker gebeurd is, wordt om z.g. de „democratie“ te verdedigen, die hele democratie, die toch eigenlijk maar klatergoud was, overboord geworpen. Denken we eens aan de Italiaanse verkiezingen, bij welke gelegenheid Amerika dreigde, de Marshall-hulp in te trekken en waar met militair vertoon de kiezers geïntimideerd moesten worden, om pro-Amerikaans te stemmen.

Als het ergens duidelijk was, dat de arbeiders de pionnen zijn, die geschoven worden overeenkomstig de belangen van imperialistische machthebbers, dan was het wel daar. Rusland zowel als Amerika trachten zich van de invloed over de arbeiders te verzekeren, om die te kunnen gebruiken in hun strijd om de wereld-macht. Indien de arbeiders zich laten gebruiken, dan loopt dit onvermijdelijk op oorlog uit.

Hoewel de verhoudingen hier niet zo scherp staan als in Italië, hebben de verkiezingen hier toch wezenlijk dezelfde betekenis. Ook hier betekent kiezen, front kiezen, hetzij Russisch of Amerikaans.

We weten nu reeds, dat de politiek van Amerika zich hier zal doorzetten, hoe de verkiezingsuitslag ook zal zijn.

We weten ook, dat de arbeidersbelangen niet gediend zullen worden met het voeren van deze politiek. Evenmin als dat het geval zou zijn door een regering, die op de Russische belangen gericht is.

Juist nu is het de tijd voor de arbeiders om zich te bezinnen op hun klassebelang.

Men kan bij de komende verkiezingen weigeren te kiezen. Men kan b.v. blanco stemmen, uit onwil om in een of ander imperialistisch front te laten indelen. In dit opzicht zou dit een geestelijke verdieping zijn van het anti-parlementarisme, dat feitelijk alleen waarde heeft, wanneer men het beoordeelt uit klasse-overwegingen. Maar duidelijk is, dat wij met blanco stemmen maar zeer negatief zijn gebleven. Voor de strijd van de klasse heeft het alleen positieve waarde wanneer wij daar-

Nieuwe Economische Politiek

Neen lezer, wij gaan ditmaal niet schrijven over de doorvoering in Rusland van de N.E.P. De N.E.P., dat was immers de nieuwe economische politiek die door de bolsjewistische partij, nadat de opstand in Maart 1921 te Kroonstad met kanongebulder onderdrukt was, werd doorgevoerd. Zij betekende aanvankelijk het einde van de gedwongen leveringen aan de staat, vrijheid van de graanhandel, concessies aan de buitenlandse kapitalisten, verdraagzaamheid tegenover de kleine private ondernemingen. De oorlogseconomie was ineengestort, de bolsjewistische requireringspolitiek om in de nood van elke dag te voorzien was mislukt. Inzicht en waarschijnlijk ook mogelijkheden voor de bouw van een werkelijk communistische economie ontbraken. Er was dus geen keus, tijdelijk werd de weg terug ingeslagen. De staat hield de sleutelposities van het economische leven in handen, maar het privaatkapitalisme werd te hulp geroepen, om tot herstel te geraken. Lenin gaf het signaal. „Laten wij in de school van de bourgeoisie gaan. Laten wij leren handel te drijven”. Voor hen die revolutionaire staatsocialisten zijn, geeft deze politiek en haar uitkomsten aan hoe „geniaal” de bolsjewistische partij heeft gemanoeuvreed. Voor ons die geen staatsocialistische opvattingen hebben, is de N.E.P. slechts een fase geweest, die de staatskapitalistische opbouw van Rusland nodig had.

Het onderwerp, dat wij in dit artikel willen behandelen, en dat betrekking heeft op Nederland en West-Europa, heeft met betrekking tot de materiële nood, geboren uit de oorlogsrüine, misschien wel enkele vergelijkingspunten met het Rusland van 1921, maar het is toch niet onze bedoeling een parallel te trekken. Er zouden bij de enkele vergelijkingspunten zoveel andere verhoudingen moeten worden geconstateerd, dat wij aan een zodanige parallel weinig zouden hebben.

Alleen, de verhoudingen onder beide omstandigheden leren ons hoe economische machtsverhoudingen regeerders dwingen; hoe die regeerders dus ook niet vrij zijn in hun politieke maatregelen.

De Geleide economie.

Reeds hebben wij er enige keren in ons weekblad de aandacht op gevestigd, dat de politiek van de Nederlandse regering de laatste tijd een wijziging ondergaat. Dat is niet alleen hier het geval, maar in meer of mindere mate geldt het voor al die West-Europese landen, die na de tweede wereldoorlog de weg der geleide economie waren ingeslagen, vooral daar,

naast actief in onze klasse werkzaam zijn aan de bewustwording van de arbeiders en deelnemen aan georganiseerde zelfstandige strijd. Dat wil dus zeggen, wanneer wij aan het klassefront helpen bouwen. En dat kunnen wij ook doen in de periode dat anderen zich druk maken over „verkiezingen”.

waar deze economische politiek werd gestimuleerd of gevoerd door sociaal-democratische regeerders of regeringen.

Het was een pogen om op nationale grondslag het geruïneerde economische leven opnieuw op de been te helpen. Wel ging men er van uit, dat het niet een eenvoudig herstel kon zijn. Er werd wel begrepen, dat er veel in de wereld was veranderd. In het algemeen moest geconstateerd worden, dat landen, vooral koloniale landen, die voorheen zeer sterk op het eigen land waren ingesteld, gedurende de oorlogsjaren een eigen of althans andere ontwikkeling hadden doorgemaakt. Dat dus de oude economische bindingen waren verbroken of verzwakt. Rekening moest worden gehouden met het ineensinken van het economisch leven van Centraal-Europa. De betekenis van de Amerikaanse industrie was reusachtig vergroot en ook andere landen waren tot industriële export-landen geworden. De verhoudingen in de grote vaart waren ook in belangrijke mate gewijzigd en ook hier vooral ten gunste van Amerika, dat een veel groter aandeel in de wereld-scheepstonnage had verkregen. Het eigen land had veel van zijn beleggingen in het buitenland verloren en de inkomsten die daaruit voortvloeiden en die het mogelijk maakten, dat men destijds tevreden kon zijn met een kleinere uitvoer als invoer, zijn dus verdwenen. Dus, was de gangbare redenering, zal er meer geëxporteerd moeten worden. Dus zullen we zelf met minder tevreden moeten zijn, tenzij we door heel hard te werken het tekort op den duur weer weten op te heffen. We zouden dus datgene moeten voortbrengen, wat de export kan vergroten en bovendien zulke producten, die Nederland voorheen, met een royale beurs, in het

buitenland kon kopen en die we nu ook nodig hebben, maar niet betalen kunnen met vreemd geld. Daarom moet er orde gebracht worden in de kapitalistische productiewijze, zowel op het punt van deviezen (vreemde geldswaarden), als op het punt van wat, en onder welke omstandigheden we moeten produceren. Zo was dus ongeveer de gangbare redenering in de burgerlijke en staats-socialistische kringen. De sociaal-democratische partijen moesten daarbij als vanzelf wel op de voorgrond komen. Immers waren zij steeds propagandisten geweest voor staatsbemoeienis op sociaal en economisch gebied. Zij moesten de weg naar het socialisme nu wel meer dan ooit gaan zien als historisch bepaald, langs de weg van de staat.

Economische Unies.

Weldra bleek echter, dat dit zuiver nationaal onmogelijk was. De posities waren te zeer verzwakt, de naties bovendien te klein om een politiek te voeren, die zo sterk op eigen behoeftenbevrediging was gericht. De wereldhandel, waar allen toch behoefte aan hadden in verband met de verlangde export, dreigde nu geheel en al in het gedrang te komen in verband met de schaarse beschikbaarstelling door de staten van deviezen. Er ontstond het streven naar economische unies tussen de staten, althans het streven om het maatschappelijke leven in die richting te sturen. De economische overeenkomsten tussen Frankrijk en Italië en ook de verdragen tussen België, Nederland en Luxemburg — Benelux — wezen in die richting. Maar zelfs dat zou, bleek het vrij spoedig, onvoldoende zijn. Zo herleefde een al vrij oude idee, de Verenigde Staten van Europa. Echter het toch door oude economische tegenstellingen verscheurde Europa, de noodsituatie waarin elk land gedwongen was oplossingen na te streven waren er oorzaak van dat de vorderingen

op dit terrein maar zeer pover waren.

Toen greep Amerika in, d.w.z. zijn regering. Amerika had evenzeer behoefte aan export voor zijn geweldig gestegen productie-capaciteit. Bovendien door de nootdostand van de Europese staten dreigden deze stuk voor stuk in handen te vallen van Rusland. Eigen imperialistische belangen van Amerika brachten dus mede, dat het zich ging bemoeien met de Europese verhoudingen. Dat is de zin van het Marshall-plan.

Monopolistische orde.

Wie dit goed begrijpt, trekt daaruit zijn conclusies. De wereld van de nationale staten is voorbij. In de toekomst — ja nu reeds — beslissen over het wel en wee van de gehele wereld enkele grote bloks. Europa kan uit zichzelf door de onderlinge tegenstellingen niet tot een blok komen. In de huidige kapitalistische wereld is het onmachtig en wordt met ondergang bedreigd. Tot een werkelijk eigen politiek is het niet in staat. De hoop der sociaal-democratie op een nationale plan-economie met staatsocialistische strekking is een illusie gebleken. De Europese verscheurdheid, zijn innerlijke economische tegenstellingen, maken het onmogelijk zonder hulp en inmenging van buitenaf tot eenheid te komen, een Europese superstaat te vormen. Het Amerikaanse belang eist echter, dat onder zijn opper-toezicht een zekere Europese eenheid tot stand komt. Die eenheid moet aan de behoeften van het Amerikaanse monopolie-kapitalisme nieuwe mogelijkheden bieden in de vorm van opname van Amerikaanse export. Zodoende moet naar Amerikaanse maatschappij worden voorkomen, dat Europa verder in Russische handen geraakt. Tevens moet elke poging van Europa om tot een eigen staats-socialistisch systeem te komen, onmogelijk worden gemaakt, hetgeen trouwens alleen met Amerikaanse

credieten klaargespeeld zou kunnen worden. Het is duidelijk, dat Amerika dit weigert. En Europa zal onder deze kapitalistische verhoudingen moeten doen wat Amerika eist. De economische verdragen; de politiek van de Benelux, de West-Europese Unie, dat alles staat nu in dit teken. De staatsocialistische politiek (die in wezen niet socialistsch maar staatskapitalistisch is, omdat de productiemiddelen niet in handen komen van de werkers, maar van de staat) moet worden beëindigd. Wat er aan ordening overblijft, is de ordening die het Amerikaanse monopoliekapitalisme behoeft. Vrij baan voor de Amerikaanse export, voorzover de te verlenen credieten daardoor goed belegd zullen zijn. Bewapening tegen Rusland en dus vooral levering van wapenen op crediet. Deviezencontrole niet op nationale basis, maar één waarbij de Europese staten (of staat) het Amerikaanse crediet beveiligen. Dit is de oorzaak van de omzwaai van de politiek der sociaal-democratische partijen die wij in vorige nummers signaleerden.

Een zekere ordening zal er blijven. De ordening op het levenspeil van de arbeidersklasse. De distributie zal verdwijnen, dat is bij de laatste besluiten van de Benelux vastgesteld. Maar daarbij wordt uitdrukkelijk achterwege gelaten, dat ook de loonstop zal verdwijnen. Deze blijft en zal de regulatoren moeten zijn van hetgeen aan de arbeidersklasse zal worden gegeven voor levensonderhoud. Sterk stijgende prijzen, matig stijgende lonen, grotere overschotten bij de bedrijfsexploitaties ten gunste van de renteverplichtingen aan de geldschieter en de winst.

Dit is de nieuwe economische politiek, die thans voor Europa wordt ingeluid en waarover wij nog meerdere malen zullen moeten schrijven, in het bijzonder ook ten aanzien van de strijdpositie van de arbeidersklasse.

„Spartacus op de Vesuvius”

Op de te Rotterdam gehouden zomerconferentie is op de Zaterdagavond een ernstige bespreking gehouden over de positie van Spartacus. Wij zullen daarover nu niet veel schrijven. Gezegd moet echter worden, dat het bestaan van de krant nog altijd niet veilig is gesteld. Op het punt van de aflossing van oude schulden worden wel is waar, dank zij de aanmerkelijke steun die een aantal kameraden via het fonds „Spartacus op de Vesuvius” verlenen, belangrijke vorderingen gemaakt, maar het andere euvel is nog steeds niet bedwongen. Nog steeds is er sprake van een langzame daling in het lezerstal en juist in het stoppen daarvan en het omzetten in een geleidelijke stijging van het lezersaantal moet de beste hulp aan de krant worden gezocht.

Nog altijd is dus de positie buitengewoon moeilijk. We moeten nogmaals beide punten van hulp onder de aandacht van onze lezers brengen. De werkgroep Den Haag heeft circulaire rondgezonden aan de lezers. Zij vraagt daarin aan alle vrienden te willen overwegen, of zij boven hun abonnements- of losse nummerprijs iets meer willen betalen. Wij dringen er nogmaals op aan, die circulaire te beantwoorden. Het antwoord te richten aan Jac. Rijpkema, Stortenbekerstraat 7, Den Haag. De bezorgers van de krant verzoecken wij echter, die antwoorden bij de losse-nummer-kopers op te halen en verder voor de inning ook van dit extra-bedrag te zorgen. Die extra gelden kunnen dan maandelijks aan het fonds Spartacus op de Vesuvius worden overgemaakt.

Het tweede punt betreft de verbreiding van de krant zelf. Wij vragen vrienden, die met de krant willen werken. Proefnummers zijn op aanvraag te krijgen. Ook proefadressen zullen wij gaarne vernemen, wanneer men die adressen niet zelf kan behartigen.

Vrienden van Spartacus, het is nodig. Laat ons niet tevergeefs een beroep doen op uw hulp voor het behoud van onze krant.

Correspondentie over het tweede punt te richten aan het adres Spartacus, Postbus 7046, Amsterdam Zuid 2.

Werkgroep „Spartacus op de Vesuvius”.

Werkgroep Uitgeverij „De Vlam”.

Correspondentie

Vragensteller over artikel: „Rekenenheid Communisme” wordt binnenkort in „Spartacus” beantwoord.

ABONNEES OPGELET

Binnenkort breekt het derde kwartaal aan. U bewijst de administratie een grote dienst Uw abonnementsgeld dezer dagen over te maken. Postrekening „De Vlam”, Amsterdam, no. 168797, bedrag f 1,50 en als het kan, iets extra's voor „Spartacus op de Vesuvius” erbij.

Zaterdag Overveen Spartacus-vrienden

A.s. Zondag gaan we naar Overveen. Amsterdammers verzamelen Centraal Station tien minuten over tien. Lees het bericht in ons blad van de vorige week. Vrienden uit andere plaatsen kwart voor elf in Overveen (station).

ATOOMERGIE

Onvoorstelbaar grote krachten kunnen worden vrijgemaakt uit het inwendige der atoomkernen. De grootte van deze krachten kan worden beoordeeld naar de macht van de installaties die men nodig heeft om in de structuur der atoomkernen door te dringen. De elektrische spanning tussen de wand van de atoomkamer en zijn omgeving bedraagt vele miljoenen Volts.

Het enige deeltje, dat „vrije toegang” heeft tot het inwendige der atoomkernen, is het ongeladen neutron. Neutronen zijn in grote aantallen in alle atoomkernen aanwezig. Kan men ze in massa hieruit vrijmaken, dan is de grote voorraadschuur der atoomenergie opengebroken.

In de meeste atomen zijn de neutronen zo hecht in de kern gebonden, dat er niet aan valt te denken, hen op grote schaal los te maken. De enige in de natuur voorkomende uitzondering is de „licht gewicht” uraniumkern. Uranium is het element met de grootste kernlading en de grote elektrische lading van de kern maakt deze buitengewoon instabiel, daar de elektrische afstoting tussen zijn deeltjes te tendens heeft de kern uiteen te doen spatten. De werking der kernkrachten is nog niet voldoende om een dergelijke ramp te verhinderen, maar een uiterst gering ingrijpen in de kernstructuur is voldoende om hem te doen plaats vinden. Het binnendringen van een enkel neutron is hiervoor toereikend.

Wanneer een dergelijke „licht gewicht” uraniumkern door een binnendringend neutron tot ontploffing wordt gebracht, worden de beide brok-

stukken met enorme kracht van elkaar weggeslingerd. Bovendien worden nog een paar neutronen van de kern afgesplinterd. Onder normale verhoudingen worden deze neutronen door een van de omringende, stabiele kernen opgeslokt en worden op deze wijze onschadelijk gemaakt.

Wanneer men echter een groot blok zou hebben, bestaande uit niets anders dan „licht uranium”, zou het heel anders gaan. Nadat de eerste uraniumkern is ontploft, zouden de vrijgemaakte neutronen in andere uraniumkernen doordringen en ook deze tot ontploffing brengen. Hierdoor worden weer meer neutronen vrijgemaakt, die een weer zoveel groter aantal nieuwe kernen doen splitsen. En zo gaat het door, tot een massale ontploffing van een groot aantal uraniumkernen optreedt. Het geweld, dat bij deze ontploffing wordt ontwikkeld, is van onvoorstelbaar grote kracht; het is de atoombom.

De principiële mogelijkheid van de atoombom was reeds in 1939 bekend. Maar men was niet zeker of zijn vervaardiging technisch mogelijk zou zijn. Twee grote moeilijkheden stonden hiervoor in de weg.

Uranium zelf is reeds een tamelijk zeldzame stof

en het is moeilijk het uit het erts af te zonderen in de reinheid die voor de werking van de atoombom noodzakelijk is. Want uiterst kleine verontreinigingen van het uranium met stoffen die gemakkelijk neutronen opslorpen en onschadelijk maken, zijn voldoende om de werking teniet te doen. Bovendien komt het „licht gewicht” uranium, dat voor de atoombom moet worden gebruikt in het gewone uranium slechts als een klein bijmengsel voor, n.l. als niet meer dan 1 deel in 140. Dit „licht gewicht” uranium kan niet met scheikundige middelen uit het gewone uranium worden afgezonderd. Men moet gaan via moeizame processen met behulp van ultracentrifuges, of via diffusie van uranium-oplossingen door poreuze wanden, processen die miljoenen malen moeten worden herhaald tot het „licht gewicht” uranium met de gewenste zuiverheid is verkregen. Kostbare en ingewikkelde fysieke apparaten zijn uitgedacht en gebouwd om de scheiding te versnellen en te vergemakkelijken. Alles tezamen is het winnen van „licht uranium” in voldoende zuiverheid en op grote schaal een technisch probleem van geweldige omvang, aan de oplossing waarvan door de Amerikaanse staat miljarden dollars zijn besteed.

Maar de vervaardiging van het „licht uranium” was niet het enige grote probleem. Het tweede was het maken van de atoombom zelf. Een klein brok „licht” uranium zal niet ontploffen, omdat de neutronen, die bij een eerste splitsing van een uraniumkern vrijkomen, verdwalen buiten het brok, waar ze ongevaarlijk zijn. Bij een groot brok „licht” uranium is dat niet mogelijk en moet de ontploffing plaats vinden. De werking van de atoombom bestaat nu hierin, dat men twee kleine, ongevaarlijke brokken „licht” uranium plotseling bij elkaar brengt, zodat ze tezamen een groot brok vormen, dat ontploft.

Zodra een beginnende ontploffing de delen van het uraniumblok uit elkaar drijft, zullen vrijkomende neutronen weer buiten het uranium verdwalen en ongevaarlijk worden. Hierdoor komt de splitsing van uraniumkernen tot stilstand. Feitelijk houdt het mechanisme van de atoombom dus op te werken, zodra de ontploffing begint. Begint deze te snel, dan wordt de uitwerking van de bom sterk beperkt.

Het grote probleem in de vervaardiging van de atoombom bestond dus hierin, een mechanisme te bedenken, dat de ontploffing van de bom in voldoende mate vertraagt. Het beroemde „atoomgeheim” van Amerika omvat in werkelijkheid niet veel meer dan de details omtrent de werking van dit mechanisme, dat stellig gemakkelijk genoeg in andere landen kan worden gereproduceerd.

Nabeschouwing Zomerconferentie

De Zomerconferentie, voor veertien dagen te Rotterdam gehouden, doet in de eerste plaats de gedachte rijzen: wat zijn we nog zwak. Wij, daar bedoelen we dan mee zowel de arbeidersklasse, als de groeperingen, w.o. Spartacus, die de vernieuwing van de arbeidersbeweging nastreven. Zwak, omdat de arbeidersklasse nog vrijwel geheel beheerst wordt door klasseopvattingen, strijdvormen en organisatiebegrippen, die voor de voorbije periode van het jonge liberale kapitalisme onvermijdelijk waren, maar die nu in het tijdperk van overwegend monopolisme en ordening door een actieve staatspolitiek, volkomen tekortschieten. Dit geldt zelfs voor een arbeidersbeweging die zich zou beperken tot een streven naar verbetering van de bestaansvoorwaarden van de arbeiders. Trouwens het kenmerkende voor deze tijd is juist, dat een dergelijk pogen thans bij voorbaat tot mislukking is gedoemd. De strijd van de klasse biedt in het algemeen geen mogelijkheden meer, tenzij zij zich richt tegen deze orde zelf. Hiermede is dus de zwakte van de arbeidersbeweging gelijktijdig verklaard. Dat ook de reeds genoemde kleine groepen van min of meer bewuste arbeiders (bewust ook van deze positie) uit de aard van de zaak onder deze omstandigheden gebukt gaan, behoeft geen betoog. Zij kunnen alleen kracht putten uit het ten dele veroverde, juiste inzicht, gepaard gaande met het besef, dat toch de klasse het nieuwe nodige inzicht in de ervaringen van de strijd zal verwerven. Hun eigen betekenis is dan daarin gelegen, dat zij er aan medewerken om door hun propaganda, die wetenschap sneller in de massa te doen groeien. Van het gesproken en geschreven woord gaat niets verloren. In de toekomst zal dit zijn vruchten dragen. Elk geschrift en elke krant die wij kunnen laten verschijnen, is daarvoor winst. Juist daarom moeten wij voor het bestaan van onze krant vechten, dag in dag uit. En dit kan alleen gebeuren in georganiseerd verband. Dat wijst tevens in de richting van het grote belang, dat onze bond heeft.

Het onderwerp.

Op de gehouden inleiding is stevig gediscussieerd. Het onderwerp betrof: „De werkwijze van de voorhoede in de ogenblikkelijke situatie, in het bijzonder ten aanzien van de revolutionaire strijdorganisaties van de klasse en de mogelijkheden, daaraan verbonden”. Het onderwerp kon niet worden benaderd dan met een voorafgaande inleiding omtrent: a. de opmerkelijke wijziging in de structuur van het kapitalisme; b. de ontwikkeling van de arbeidersbeweging vanuit het klein-kapitalisme en de geestelijke gebondenheid van de arbeidersklasse aan die verhoudingen; c. de onbekwaamheid van de klasse om met die oude inventaris (oude gedachten, oude vormen van organisatie) de strijd nu te voeren; d. van een bevrijdingsstrijd zal geen sprake zijn wanneer het er langzamerhand niet steeds meer om gaat, de productiemiddelen (de werktuigen) zelf te beheersen; e. dat ook strijdorganisaties werktuigen zijn, n.l. van de klassen en dat het dus nodig is zelfs voor het opnieuw beginnen van de proletarische klasse om organisaties te scheppen, die zij zelf beheerst; f. dat uit de punten d en e reeds voortvloeit, dat op zelf-organisatie per bedrijf steeds de bijzondere aandacht moet worden gericht.

Het opmerkelijke was, dat op dit onderdeel van de inleiding eigenlijk niet, of maar zeer matig werd ingegaan. Wij menen daaruit te mogen afleiden, dat over deze punten weinig verschil van mening werd aangevoeld. Het woord aangevoeld schrijven wij hier met grote ernst, want het wil ons voorkomen, dat toch deze kwesties bij verschillende discussianten in hun denken teveel wordt verwaarloosd; dat men zich te weinig bewust is van het feit, dat er zo maar niet een nieuw kapitalisme is ontstaan en dat er ook zo maar niet een nieuwe arbeidersbeweging kan ontstaan. En kapitalisme en arbeidersbeweging maken een ontwikkelingsproces door, waarbij men het punt niet kan aanwijzen waarop het oude tot nieuw wordt of door het nieuwe wordt vervangen. Speciaal in het optreden van de arbeidersklasse dient men telkens te zoeken naar de aanwezige oude en nieuwe tendenzen. In de organisatie van de klasse kan men de vraag alleen zo stellen: zijn er in dit

stuk organisme tendenzen en mogelijkheden voor het noodzakelijke nieuwe; is er de mogelijkheid dat nieuwe te bevorderen.

Zodra men de zaak zo stelt, ontdekt men naast eventuele mogelijkheden ook moeilijkheden. Bij het stellen van de titel van de inleiding was dit reeds aangevoeld en uitdrukkelijk geformuleerd. In dit verband maken wij de opmerking, dat enige van de gasten-discussianten wel buitengewoon onredelijk waren, door op te merken, dat er een „vrijrij” aan de dag trad van Spartacus met de O.V.B.-leiding. Het was immers Spartacus zelf, die in eigen kring, niet zozeer de verhouding tot de O.V.B., maar de kwestie van de mogelijkheden van de arbeidersbeweging in deze nieuwe organisatie aan de orde stelde, gepaard aan alle moeilijkheden die daaraan verbonden zijn.

Wij komen straks op die moeilijkheden vanzelf terug.

Organisatie is maatstaf

Intussen liep de discussie dus in het bijzonder over die „moeilijkheden”.

Voor we daartoe overgaan, willen wij nog wijzen op een eigenaardige omstandigheid, waarop de aandacht gedurende de conferentie niet is gevallen. Ruim een jaar geleden stelden buitenlandse kameraden ten onrechte in een kritiek op Spartacus ten aanzien van de vernieuwing van de arbeidersbeweging de kwestie, dat onze bond teveel van mening was, dat dit een zaak van organisatie was en minder van geestelijke gesteldheid van de klasse. Een van onze werkgroepen, samengesteld in hoofdzak door kameraden die om allerlei redenen kort daarna de bond verlieten, heeft daarop toen geantwoord, dat huns inziens het vraagstuk niet liep over de wijze van organisatie van de klasse, maar over de bedoelde geestelijke gesteldheid. Men ging dus nog een stap verder dan de bedoelde buitenlandse vrienden. Ons standpunt was toen, dat men deze dingen niet kunstmatig kan scheiden. Dat de organisatie van de klasse zelf een permanent en wezenlijk bestanddeel van de dagelijkse strijd was en het dus niet opging dit te veronachtzamen terwille van een op geestelijke bewustwording gerichte propaganda. Ditmaal sloeg de maat bij enige discussianten o.i. in de andere richting door. Men maakte zich een voorstelling van de in de verhoudingen van nu noodzakelijke organisatie van de strijdende klasse, die hoewel niet nauwkeurig omschreven, er op neer kwam, dat zij organisatie van de klasse per bedrijf, door de arbeiders zelf moest zijn. Klasse-organisatie, waarbij niet om een centje meer of minder diende te worden gestreden, maar waarbij het probleem van de macht aan de orde diende te worden gesteld. Daaruit sprak tevens de onwil om medewerking te verlenen aan en te werken in organisaties, waarin b.v. het begrip en de praktijk van de vakbonden nog niet is overwonnen. De wijze en vorm van organisatie, heette het, is maatstaf. Blijkbaar werd daarmee tevens bedoeld, dat deze dan tevens beslissen over de vraag, of men al dan niet in een dergelijk organisme kon werken. Duidelijk is, dat dan alleen medegewerkt kan worden aan eigen organisatie van de arbeiders op de grondslag van het bedrijf. Daarmee was naar de opvatting van deze kameraden het werken in de O.V.B. verordeeld.

Geantwoord werd, dat daardoor het probleem zo werd gesteld: alles of niets. Wat niet voor de volle honderd procent voldoet aan onze inzichten moet worden bestreden en stuk gemaakt. Hier geeft dus de organisatievorm ten volle de doorslag. Ook hier geldt het standpunt, dat men de dingen niet absoluut kan scheiden in „wel goed” en „niet goed”. Zeker, organisatie is de maatstaf, maar dan toch in de allereerste plaats de maatstaf van rijpheid van de arbeidersklasse, die zeker niet tot prachtige vormen van strijdorganisaties kan komen, wanneer eigen bewustheid daartoe niet reikt. En ondertussen moet de klasse in deze klassemaatschappij strijden. Ze zal dat pogen te doen, ook met onvolwaardige organisaties. Daarom moet niet in de eerste plaats de vraag worden gesteld, of de organisatie goed of verkeerd is ter beoordeling van het al of niet daarin werken. De organisatie die mogelijkheden biedt om de tendens der bewustwording van de klasse te

bevorderen, die zich dus niet inschakelt in één van de kapitalistische fronten, waarin de wil tot vernieuwing nog werkzaam kan zijn, die zich niet als onderdeel van de kapitalistische orde wil inschakelen, is een aanvaardbaar werkterrein. Zelfs de door de arbeiders zelf gevormde bedrijfsformaties waarborgen niet, dat zij in het geestelijk vernieuwingsproces van de klasse nuttig zullen zijn en toch willen we ook daar de mogelijkheden benutten. Hoe moeilijk dit is, bewijzen stakingscomitees en bedrijfscomitees onder stalinistische leiding.

Benutten van mogelijkheden.

Uit al deze overwegingen heeft Spartacus destijds naast het bevorderen van de zelfwerkzaamheid van de arbeiders in de bedrijven, het standpunt ingenomen, dat ook de mogelijkheden in de oorspronkelijke E.V.B. dienden te worden benut en hetzelfde standpunt neemt zij thans in t.a.v. de O.V.B. Hoewel op zichzelf door de mindere klasse-activiteit der arbeiders in vergelijking met 1945, de omstandigheden thans ongunstiger zijn voor een snel-groeiend-bewustzijn — trouwens een voortdurend proces van wisselwerking — biedt de O.V.B. in zoverre gunstige mogelijkheden, omdat we hier te maken hebben met kameraden, die zich willen losmaken uit de omklemming van politieke partijen die streven naar verovering van machtsposities en die zich inschakelen in de monopolistische of staats-kapitalistische orde.

De moeilijkheden.

De lezer begrijpt, dat hiermede het gestelde probleem niet is opgelost. Juist indien men de mogelijkheid van werkzaamheid in de O.V.B. b.v. aanvaardt, eerst dan komen de moeilijkheden in volle omvang aan de dag. Afgezien van de onwenselijkheid, ja de onmogelijkheid om in een politieke organisatie als Spartacus is, een gemeenschap van bewuste arbeiders, die vrijwillig willen pogen hun inzichten te propageren, die elk eigen machtsbegeren van de bond uitsluit, de discipline kwestie te stellen (je moet dit doen en dat nalaten), kan men hier voor deze geestelijke propaganda geen schema's maken. De verhoudingen zullen vaak zeer verschillend liggen. Evenzeer de ambities en kwaliteiten. De vraag werd b.v. gesteld: mogen we bestuursfuncties aanvaarden: worden we dan niet mee verantwoordelijk wanneer het verkeerd gaat: is het niet beter alleen propagandist voor de nieuwe begrippen te zijn, enz. Het antwoord uit de praktijk luidde, dat wanneer bedrijfsarbeiders, gedeeltelijk gegrepen door de door ons verkondigde inzichten en natuurlijk sterk beïnvloed door de maatschappelijke verhoudingen, zich samenvoegen in zo een, laten we maar zeggen, halfbakken organisatie, het zeker niet altijd zal opgaan om te zeggen „doen jullie het nu maar zelf”. Men is immers deel van „julie”. Zonder in bepaalde gevallen het vertrouwen te verliezen, zonder de aanspraak-mogelijkheid voor de toekomst te verliezen, kan men zijn bereidheid mede te werken vaak niet weigeren. Intussen, ook naar de andere zijde liggen de mogelijkheden om het vertrouwen te verliezen. Men mag geen verantwoordelijkheid op zich laden, die men niet kan dragen, krachtens zijn beginselen. Feitelijk geldt dat voor ieder, voor de arbeider echter die meent in zijn klasse iets te moeten propageren, geldt het in bijzonder sterke mate. Hier kan alleen het verantwoordelijkheidsgevoel de doorslag geven, de juiste beslissing doen nemen. Dat gold voor Spartacus eens ten aanzien van de E.V.C., maar het geldt evenzeer voor elk individueel bewust arbeider steeds.

Alleen zo is het werk in de O.V.B., maar dan ook ten volle, verantwoord. Er is ongetwijfeld over dit alles nog veel meer op te merken. Wij moeten dat echter bewaren voor een andere gelegenheid. En dan zullen anderen wellicht ook hun mening willen zeggen.

Werft nieuwe abonne's voor „Spartacus”

26 JUNI 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 26

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

Een Baaierd van Belangen

Er is opnieuw een kink in de kabel gekomen van de diplomatieke onderhandelingen in Indonesië. Feitelijk is dat te eenvoudig uitgedrukt, want de baaierd (warwinkel) van belangen in de Indonesische problemen brengt met zich mede, dat elk van de vele belangengroeperingen haar eigen politiek voert, die vaak niet eens rechtlijnig en dus ook niet gemakkelijk te herkennen is. Immers, een politieke zet van de ene groep, dwingt de anderen tot tegenzetten. En zo komt het, dat zich steeds nieuwe verrassingen voordoen. Bovendien, men provoceert beslissingen bij één van de partijen, door wachten, zwijgen, laten doen en laten spreken, en op nog velerlei andere manieren.

Voor de eenvoudige politieke zielen in Nederland draait het vraagstuk om de kwestie: „zullen wij Indonesië behouden” of „zal Indonesië onafhankelijk worden”. Zij weten hoogstens dat, sedert de rechtstreekse onderhandelingen tussen Nederland en de „De facto” (dat is „in werkelijkheid”) erkende Republiek Indonesia niet bleken te vorderen, de Veiligheidsraad van de U. N. O. (de Organisatie van de Verenigde Naties) zich ermee is gaan bemoeien en een Commissie van Goede Diensten heeft aangewezen, om tussen beide partijen te bemiddelen.

Dat lijkt tamelijk eenvoudig. Twee partijen kunnen samen geen regeling van hun geschillen bereiken en een derde instantie wijst een bemiddelaar aan. Waar beide standpunten elkaar uitsluiten, kan het niet anders, of er moet worden gestreefd naar een compromis.

Maar er zijn geen twee partijen. Er zijn er velen. Ver boven het geschil over de staatkundige positie van Indonesië gaat de internationale imperialistische strijd om de wereldheerschappij. Ver boven de belangen van de heersende klasse van Nederland en de naar eigen macht strevende feodale en intellectuele groepen in de Republiek gaan de belangen van Amerika en Groot-Brittannië met betrekking tot olie, rubber, tin, bauxiet, koffie, thee enz. Het vraagstuk van Indonesië wordt daardoor een vraagstuk van grote internationale politiek, die niet kan worden gezien, los van

de grote strijd die Amerika en Rusland, thans nog op politiek en strategisch terrein met elkaar voeren en die eens moet uitmonden in een nieuwe slachting der volkeren over de gehele aarde.

Daarom is de Commissie van Goede Diensten (C.G.D.) samengesteld uit drie leden, waarvan één een Amerikaan, één Australiër en de derde een Belg is. Door de economische unie die België, Nederland en Luxemburg nastreven worden zij ten aanzien van Indonesië door één opvatting geleid. De Belg vertegenwoordigt dus de Benelux belangen. De Amerikaan, die van het Amerikaanse monopoliekapitalisme, terwijl tenslotte de Australische vertegenwoordiger in de C. G. D. het belang van zijn land, dat verhoudingsgewijze economisch en strategisch nauw aan Indonesië grenst, in het oog moet houden. Maar waar dit Australië nog wel deel is van het Engelse empire, maar zich gaandeweg steeds meer op Amerika moet oriënteren, zal het duidelijk zijn, dat ondanks dat Engeland als deel van de West-Europese Unie wel bepaalde gemeenschappelijke belangen heeft met Nederland, Australië veelal in het belangenschuitje van Amerika komt.

Rusland is uit de C.G.D. gehouden. De meerderheid van de Veiligheidsraad had er geen enkel belang bij te bevorderen, dat de Russische beer zijn poot in de schotel van de Indonesische pap zou leggen. De Russische invloed in China, Brits-India, Birma enz. moet, zonder dat die nu bepaald behoeft te worden overdreven, toch al een doorn in het oog van de Westerse imperialisten zijn. Hoe gevoelig men op dit punt is, bleek nog weer uit het onlangs gepubliceerde bericht, dat een Republikeinse vertegenwoordiger in Praag met de Russische autoriteiten de erkenning van en de diplomatieke vertegenwoordiging bij de Republiek Indonesia zou hebben geregeld. Het was een wapen, dat de Nederlandse regering maar al te graag aangreep, om de stemming in de U.N.O. tegen de Republiek te versterken.

In verband met het naderkomende conflict tussen Amerika en Rusland wil het eerste land de rust, de rustige economische dollarheerschappij, ook in het Verre Oos-

tien. Er moeten geen sociale beroeringen komen. Wanneer de Indonesische massa's de kapitalistische orde van zaken willen omkeren en al te grote druk uitoefenen op die Repoebliekinse regering, dan wil Amerika Nederland wel een ogenblik de vrije hand geven, om door middel van een „politieke actie” het gevaar te keren en het Indonesische nieuwe bewind onder druk zetten. Maar wanneer omgekeerd Nederlandse autoriteiten er blijk van geven, dat zij geen oog hebben, voor datgene wat de Amerikaanse belangen eisen, wanneer zij tegenover de Indonesische eisen van z.g.n. nationale onafhankelijkheid al teveel vasthouden aan de Nederlandse opperheerschappij en de koloniale verhoudingen, dan laat het ook tegenover Nederland duidelijk zijn wil blijken.

Juist door dit alles, door deze baaierd van belangen, waarbij die van het grote Amerika de doorslag geven, maar waarbij het steeds de houding aanneemt van „onpartijdige” en „rechtvaardige” beoordeelbaar, wordt het probleem voor de meergenoemde eenvoudige zielen zo ondoorzichtelijk.

Nederland heeft het laatste jaar in het bijzonder het vorderen van een oplossing in staatkundige zin tegengewerkt. Steeds nieuwe en conservatieve autoriteiten werden in de probleemstelling ingeschakeld en ondertussen poogde deze Nederlandse ambtelijke machinerie in Indonesië, de door de politieke actie verzwaakte en op een klein gebied teruggedrongen Repoebliek in een wanhopige positie te brengen. Kunstmatig werden zelfs in het oude Repoebliekinse gebied nieuwe staten opgericht en steeds werden de termijnen voor het verkrijgen van definitieve beslissingen over de status van Indonesië verschoven.

Thans moest van Amerikaanse zijde hiertegen front worden gemaakt. Dit is thans op een opnieuw wonderlijke wijze geschied. De C.G.D. heeft een voorstel aan de „beide partijen” gedaan. Zij betreffen een veel snellere voortgang van de procedure. Verkiezingen binnendrie maanden in geheel Indonesië, daarna spoedige vorming van een voorlopige Indonesische regering en overdracht van het bestuur, zowel door Nederland als de Repoebliek aan dit nieuwe bewind.

Kennelijk dus een poging, om nu snel tot een liquidatie van de warwinkel te ge-